

Noot over de achteruitgang van de Nachtzwaluw

Het is mij opgevallen dat ondanks het kleine aantal broedgevallen van de Nachtzwaluw in Nederland er jaarlijks in verhouding een groot aantal (omstreeks tien) dode Nachtzwaluwen nog vers worden aangeboden aan preparateurs.

De kans om een verse dode vogel te vinden in de zomer is zeer klein omdat dode vogels erg snel (vaak al binnen één dag) worden aangevreten, verdwijnen of al niet meer goed zijn om nog te kunnen laten prepareren.

Verhoudingsgewijs is dus de vondst van een verse dode Nachtzwaluw een druppel op de gloeiende plaat van het aantal dat werkelijk dood gevonden zou kunnen worden.

Blijkbaar is het aantal verkeersslachtoffers (want dát zijn meestal de Nachtzwaluwen die ter preparatie worden aangeboden) in Nederland zeer groot, ondanks het kleine aantal broedparen dat bij ons voorkomt.

Een logisch gevolg is dus om vast te stellen dat het netwerk van wegen in Nederland voor het leefgebied van de Nachtzwaluw te dicht wordt. Nachtzwaluwen jagen bovendien vaak graag boven asfaltwegen waar de warmte 's avonds langer blijft hangen en waar zich dan kennelijk meer insecten ophouden. Op die donkere landwegen die 's avonds veel warmte in de zomer afgeven, wordt over het algemeen 's avonds behoorlijk hard gereden. Een logisch gevolg is veel slachtoffers onder de Nachtzwaluwen. Wij kunnen rustig zeggen 'een ontstellend aantal verkeersslachtoffers' in verhouding tot het aantal dat nog bij ons voorkomt.

Indien wij weten tot hoever de Nachtzwaluw zich van zijn broedplek verwijderd om voedsel te zoeken, dan kunnen wij misschien nagaan (afhankelijk van weersomstandigheden, periode en dergelijke) hoe groot het broedgebied van de Nachtzwaluw moet zijn om niet terecht te komen op een verkeersweg. Zelfs houd ik het niet voor onmogelijk dat er in de toekomst in goede nachtzwaluwterreinen, die te dicht bij verkeerswegen liggen, midden in het terrein stukjes asfalt te gaan aanleggen zodat ze niet meer door de verkeerswegen worden aangetrokken.

Het voorkomen van de Nachtzwaluw hangt er niet alleen vanaf of er een goede biotoop en voldoende voedsel aanwezig zijn maar óók of het wegennet bij de biotopen niet te dicht bij hun foerageerplaatsen ligt.

Jaap Taapken.